סז: המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

ים טלפחא. היינו עדשים דסוף מסכת ע"ז (דף עה.) דאמר נעו מיניה מרב הונא הני [ב](גודגדא) דתרמלי מאי ג"ל תיתוה מי שהיו גיתיו וכיתו כדיו טמאים הדפין והלולבין והעדשים מדיחן ופירש נמי הקונטרס התם דעדשה היינו גת עצמה וקשה דהתם תנן לגת לריכה ניגוב ואומר [ג] בקונטרס דאכרייתא סמכינן דלא נהיגין למעבד ניגוב בגת [ד](ורש"י) מגיה התם בכרייתא מנגבן ע"פ התוספת' ומצריך ניגוב לגת [ה](ור"ת) אומר דאפילו לי גרסינן מדיחן לא פליג אמתניתין דעדשים ולא היינו גת [ו]אלא כמו שפי' בערוך בערך טלפח מכיתין טיט ומערבין בו תבן ונעורת של פשתן ועושים כמין רימים גדולים ונותנין על הזיתים שיצא שומנן והוא סגי ליה בהדחה ופ"ת לר"ת אמאי לא תסיב כמתניתין בד עצמו דמכר וי"ל דפשיטא הוא שהוא עיקרו של מכר ולא נקרא בית הבד אלא על כד ויקבים נמי דקתני בגמ' אינו בד עצמו אלא כמו שפירש בערוך יקבים סלים שמניחים בו זיתים והתם נמי גבי מי שהיו גיתיו וכיתו כדיו טמאים הא דלא תסיב גת עצמו מפני שאין רגילות שיטמא לפי שאומרים אותו מליטמא מפני חסיכותו אלא ימלאו אחר מזומן אם יטמא זה וגם אין כל היד ממשמשין בו שהוא ככד ואי אפשר לטלטל ועוד שכבר פי' דין גת לענין יין נסך דבעי ניגוב והוא הדין לענין טהרות [ז] ופ"ת בשלמא לפ"ה דכל הנהו [ח] דמכר הן מחוברין אלא לר"ת שמפרש טלפחא עיגול של טיט שאינו ממוכר ויקבים סלים אמאי מכר כיון שאינן ממוברין וי"ל מפני שאינן חשובין כ"כ ובטלים אגב בד גופיה ל"ג לפי שאין עומדין אלא לכך: **לא מכר את הנסרים.** נראה לר"י דהיינו נסרים שמכסין בהן את המיין כדאשכחן בפרק כירה (שבת דף מ.) אלא ג"כ היו חיין שלו ממופים בנסרים:

אמר [ט](רבה) אמר רב נחמן [א]**החזיק בחולסית קנה מצולה** [ט] **פשיטא דהא אמר שמואל מכר לו עשר שדות וכו' מהו דתימא התם הוא דסדנא דארעא חד הוא אבל הכא הא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד קא משמע לן: מתני'** [ב]**המוכר בית הבד מכר את הים ואת הממל ואת הבתולות** [ג]**אבל לא מכר את** [ד]**העבירים ואת הגלגל ואת הקורה** [ה]**ובזמן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו הרי כולן מכורין** [ו]**ר"א אומר המוכר בית הבד מכר את הקורה: גמ'** [ז] **ים טלפחא** ממל **א"ר אבא בר ממל מפרכתא בתולות א"ר יוחנן כלונסות של ארז שמעמידין בהן את הקורה עבירים כבשי גלגל חומרתא קורה קורה ת"ר** [ח]**המוכר בית הבד מכר את נסרים ואת היקבים ואת המפרכות ואת הריחים** [ט] **התחתונות אבל לא העליונה ובזמן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו הרי כולן מכורין בין כך ובין כך** [י]**לא מכר לא את העבירים ולא את השקין ולא את המרצופין רבי אליעזר אומר המוכר בית הבד מכר את הקורה שלא נקרא בית הבד אלא על שום קורה: מתני'** [יא]**המוכר את** [יב] **המרחץ לא מכר את הנסרין ואת הספלין ואת** [יג]**הבלניות בזמן שאמר לו היא וכל מה שבתוכה הרי כולן מכורין בין כך ובין כך לא מכר לא את המגורות של מים ולא את אוצרות של עצים: גמ'** [יד] **ת"ר** [טו]**המוכר את המרחץ מכר את בית הנסרין ואת בית היקמין ואת בית הספלים ואת בית הויליאות אבל לא את** [יז] **נסרין עצמן ולא יקמין עצמן ולא ספלים עצמן ולא וילאות עצמן ובזמן שאמר לו היא וכל מה שבתוכה הרי כולן מכורין** [יח]**בין כך ובין כך לא מכר לו את הבריכות המספקות לו מים בין בימות**

מתן מעות הלכך לא קנה אלא אותו שהחזיק (יב) דהא הך דשמואל נמי אילו לא נתן מעות לא קנה אלא מה שהחזיק ואם נתן דמי תליין לא קנה בחזקת אחת מהן אלא כנגד מעותיו. וא"ת כיון דבנתן דמי כולן מיירי שמואל מה לנו לחזקת אחת מהן והלא קרקע נקנה בכסף ולא צריכה תו חזקה איכא למימר דבמקום שבותנין השטר מיירי דהתם לא קני קרקע במעות אלא בשטר או בחזקה כדאמרי' בפ"ק דקדושין (דף כו.) עלה דהך משנה נכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף כו' אמר רבא לא שנו אלא במקום שאין כותבין את השטר אבל במקום שבותנין את השטר לא קנה עד שיכתוב את השטר א"נ עד שיחזיק: **תדא שמעתא.** (יא) כל העשר שדות עומדין לזריעה והלכך כשדה אחת חשובין על ידי שדנא דארעא שמחבר אותן: **מתני' המוכר את הים הכד.** בית שהכד בו ואותו בית לחשמיש בד לבדו עשוי: **מכר את הים.** בגמ' מפרש דהיינו בד עצמו כדקמפרש וחזיל. וגראה בעיני דכל הגך דקתני הכא מכר קבועין הן שם ואינך דאינן מכורים בכלל בית הכד מיטלטלי הן כדאמרן נמי (לעיל ד' פה.) גבי בית שאכר מכתשת קבועה ולא המיטלטלת: **הממל** (ב) **הבתולות.** בגמ' מפרש וקבועין הן: **עבירים וגלגל וקורה.** מיטלטלי הן ובגמ' מיפרשי טולהו: **וכזמן שאמר לו הוא.** בבית של בד וכל מה שבתוכו אני מוכר לך כולן מכורין ודוקא הני הלריכין לבית הכד אבל אחר תשמישין שמונחין בתוכו להשמר אינן מכורין: **מכר את הקורה.** כדמפרש טעמא בגמרא דהיינו עיקר בית הבד: **גמ' טלפחא.** היא עריבה שקורין מייי"ע עגולה כעדשה ועדשה קרי לה בכרייתא בפסכת ע"ז (דף עה.). עדשים (ג) מתרגמינן טלופחין: **ממל אמר רבי אבא בר ממל מפרכתא.** אבן נקובה שמכניסין בה עץ ומפרכין בה הזיתים בבית הכד דהיינו דומיא דמכתשת. ויש מפרשים דהיינו עץ עצמו שמפרכין בו את הזיתים ולפי שהוא (ד) תשמישי בית הכד הוא מכור בכלל בית הכד ואע"ג דמיטלטל. ולשון רא"ש דמיטלטל. ולשון רש"י דמכור בכלל בית הכד ואע"ג דמיטלטל קנה חולבלה מכור בכלל בית הכד ואע"ג דמיטלטל. ולשון רש"י דמ